

Koers houden in tijden van transitie

Investment Outlook 2026–2031

Maureen Schlejen
Directievoorzitter Achmea
Investment Management

In gesprekken met klanten hoor ik steeds dezelfde vragen terugkomen: hoe blijven we koersvast in een onvoorspelbare wereld? Hoe maken we beleid dat niet alleen klopt op papier, maar ook uitlegbaar en uitvoerbaar is? Deze vragen raken de kern van een goede fiduciair en innovatieve vermogensbeheerder. Ze vragen om scenario-denken, om robuustheid én wendbaarheid, en om de bereidheid om oude aannames los te laten.

Beleggen met oog voor koopkracht

Met deze *Investment Outlook* willen wij bijdragen aan die zoektocht. We bieden geen zekerheden, maar wel scenario's, inzichten en richting. Onze scenariostudie *De Grote Transitie* liet zien hoe structurele trends het beleggingslandschap blijvend veranderen. We bouwen

Voorwoord

De wereld waarin pensioenfondsen opereren is fundamenteel veranderd. De tijd van lage rente en voorspelbare markten ligt achter ons. Inflatie is terug als structurele factor, geopolitieke spanningen nemen toe en technologische versnelling verandert de manier waarop economieën functioneren. Tegelijkertijd vraagt de Wet toekomst pensioenen om meer transparantie en uitlegbaarheid richting deelnemers. Een fiduciair en een vermogensbeheerder moeten meedenken, eigenaarschap tonen en richting geven in een wereld die voortdurend verandert. Vanuit die rol presenteren wij met trots onze ***Investment Outlook***: niet alleen een blik op vandaag en morgen, maar een gids voor de langere termijn.

daarop voort en voegen een nieuwe lens toe: koopkracht. Beleggingen hebben het vermogen om waarde te behouden in een wereld van hogere inflatie en blijvende onzekerheid. Uiteindelijk telt niet het nominale rendement, maar wat gepensioneerden er in hun dagelijks leven voor kunnen kopen.

Fiduciair in een nieuwe werkelijkheid

Als fiduciair manager en vermogensbeheerder staan wij naast onze klanten. We denken mee, nemen verantwoordelijkheid en helpen beleid te vertalen naar de praktijk. Dat vraagt om meer dan alleen expertise. De nieuwe realiteit vraagt om portefeuilles die zowel robuust als wendbaar zijn. Scenario-denken biedt richting: niet om de toekomst te voorspellen, maar om strategieën te bouwen die meerdere werelden aankunnen. Onze kracht

ligt in de nabijheid. We kennen de context van sociale partners, toezichthouders en uitvoerders, en begrijpen de vragen die daar leven. Fiduciair zijn betekent het klantbelang centraal stellen en eigenaarschap nemen voor het geheel: meedenken, meebeslissen en eerlijk zijn wanneer de werkelijkheid schuurt met verwachtingen. Dat vraagt ook om scherpe keuzes.

Uitnodiging tot dialoog

Deze *Investment Outlook* is geen eindpunt, maar een uitnodiging tot dialoog. Over koopkracht, over de balans tussen risico en zekerheid, en over de maatschappelijke betekenis van beleggen. De wereld verandert snel, maar onze missie blijft hetzelfde: een goed en waardevast pensioen voor miljoenen Nederlanders.

Inhoud

1. Beleggen in een wereld van machtsblokken	5
Over scenario's en radicale diversificatie die bijdragen aan koopkrachtbehoud.	
2. Robuuste strategieën in een veranderende wereld	10
Over hoe pensioenfondsen in een wereld van wisselende regimes strategieën bouwen die robuustheid, koopkracht en impact verenigen.	
3. Beleggen om de belofte van de Wtp waar te maken	15
Over hoe beleggen de motor vormt achter de belofte van de Wtp.	
4. Real assets als tastbaar fundament van robuuste portefeuilles	20
Over tastbare beleggingen die zekerheid, rendement en koopkracht verbinden.	
5. Impact als strategische pijler	25
Over hoe impactbeleggen uitgroeit tot een volwaardige strategische pijler binnen institutionele portefeuilles.	
Bijlage: Verwachte rendementen bij de verschillende scenario's	29

Auteurs

Thomas van Galen
Chief Strategist

Richard Dallinga
Head of Real Assets

Olaf van den Heuvel
Chief Investment Officer

Karlijn van Lierop
Head of Impact Investing

Twan van Erp
Directeur Strategisch
Portefeuille Advies

Managementsamenvatting

Het beleggingslandschap verandert structureel. De *Investment Outlook 2026–2031* van Achmea Investment Management biedt inzicht in de belangrijkste trends die het beleggingslandschap beïnvloeden. De analyse richt zich op de gevolgen van geopolitieke fragmentatie, technologische versnelling, aanhoudend hogere inflatie en de invoering van het nieuwe pensioenstelsel voor pensioenfondsen en hun strategische allocaties. Die gevolgen zijn significant en pensioenfondsen doen er verstandig aan daar actief rekening mee te houden. Een veranderende wereld vraagt om robuuste en wendbare portefeuilles die presteren in meerdere scenario's. Deze *Investment Outlook* is dan ook een uitnodiging tot dialoog en actie. Achmea Investment Management biedt hiermee richting aan institutionele beleggers bij het vertalen van deze inzichten naar beleggingsbeleid dat rendement, koopkracht, robuustheid en maatschappelijke betekenis verenigt.

Inzichten voor institutionele beleggers

1. Multipolaire wereld als het nieuwe normaal

De wereld is in korte tijd veranderd in een multipolaire orde, waarin markten fragmenteren door geopolitieke rivaliteit en technologische versnelling. Overheden sturen industrie en defensie actiever aan, waardoor schulden stijgen. Centrale banken staan onder politieke druk en hebben minder beleidsruimte.

2. Robuuste strategieën in een onzekere wereld

In de veranderende wereld zullen beleggers moeten inzetten op strategieën die flexibiliteit én reële ankers bieden. Een gerichte allocatie naar inflatie-gerelateerde beleggingen en hedge funds vergroot de weerbaarheid en inflatiebescherming.

3. AI als structurele drijfveer, gepaard met concentratierisico

Technologie en AI zijn van structurele invloed op portefeuilles. Tegelijkertijd zorgt de dominantie van enkele Amerikaanse technologiebedrijven voor een verhoogd concentratierisico.

4. Wendbaarheid vraagt om actieve allocatie in plaats van passieve volgzzaamheid

In een verdeelde wereld zijn passieve strategieën kwetsbaarder. Scenario-denken, radicale diversificatie en actieve allocatie kunnen bijdragen aan robuustheid in verschillende marktregimes.

5. Impact als strategische pijler

Impactbeleggen ontwikkelt zich tot een structureel onderdeel van institutionele portefeuilles. Financieel en maatschappelijk rendement gaan hand in hand en sluiten aan bij wensen van deelnemers.

6. De belofte van de Wtp waarmaken

De Wtp belooft een persoonlijker, transparanter en koopkrachtiger pensioen. Die belofte wordt pas waargemaakt als de beleggingsmotor krachtig genoeg draait. Het is cruciaal dat pensioenfondsen nu al nadenken op de periode na het invaren.

7. Inflatie als sluipmoordenaar voor koopkracht

De belofte van een koopkrachtiger pensioen komt alleen uit als inflatie serieus wordt genomen. Inflatie wordt vaak onderschat en treft deelnemers ongelijk. Inflatiebescherming is een essentieel onderdeel van het beleggingsbeleid.

8. Real assets van vangnet naar groeimotor

Infrastructuur, vastgoed, bosbouw en landbouw bieden stabiliteit en bescherming tegen inflatie en geopolitieke risico's. Hun kracht zit in stabiele kasstromen en de directe koppeling met maatschappelijke ontwikkelingen.

1. Beleggen in een wereld van machtsblokken

Geopolitieke verschuivingen en technologische ontwikkelingen leiden tot een wereld van machtsblokken. Voor beleggers vraagt dit om meer spreiding en robuuste keuzes om koopkracht te behouden.

Thomas van Galen
Chief Strategist

Visie van Thomas van Galen, Chief Strategist bij Achmea Investment Management over scenario's en radicale diversificatie die bijdragen aan koopkrachtbehoud.

De wereld is in korte tijd veranderd van één samenhangende markt naar een mozaïek van machtsblokken. We leven in een multipolaire wereld, waarin verschillende economische en politieke centra steeds meer elk hun eigen regels, belangen en technologieën hanteren. Geopolitiek, economie en innovatie zijn hierdoor onlosmakelijk verweven geraakt en bepalen samen de koers van markten. Handel, veiligheid en technologie zijn strategische instrumenten geworden. Dat maakt de wereld onzekerder, maar ook dynamischer.

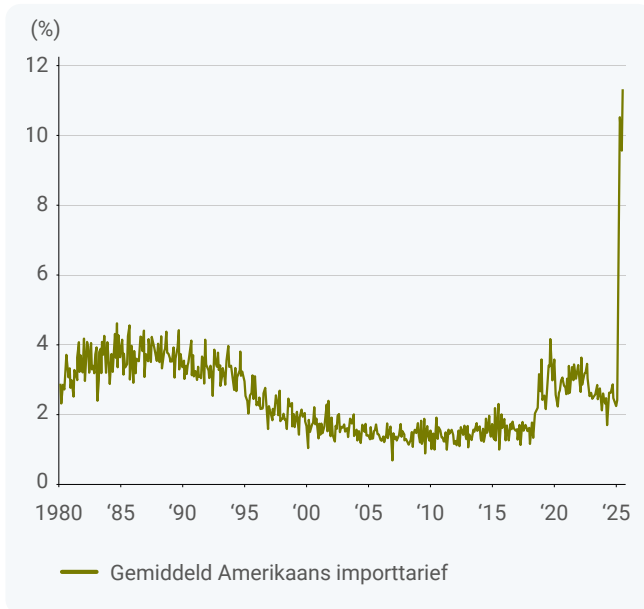
Voor beleggers betekent dit dat oude zekerheden zijn verdwenen. Portefeuilles die sterk leunden op lage rente en stijgende aandelenmarkten zijn kwetsbaar geworden. Deze portefeuilles zijn vaak sterk afhankelijk van een smalle groep Amerikaanse technologie-bedrijven, gedreven door de belofte van AI. Deze concentratie maakt beleggers gevoelig voor schokken in één regio, markt en/of sector. In een tijd waarin geopolitieke en economische scenario's steeds verder uiteenlopen, is het essentieel om te bouwen aan robuustheid en wendbaarheid in een portefeuille.

Een verdeelde wereld als nieuw normaal

In ons basisscenario *Flags & Frictions*, ontwikkeld in de scenariostudie *De Grote Transitie 2025*, is rivaliteit structureel, samenwerking selectief en economische blokvorming het nieuwe normaal. Globalisering maakt plaats voor regionalisering: productieketens worden korter, handelspolitiek wordt strategisch en technologische standaarden raken opgesloten binnen machtsblokken.

“Scenario's vormen het fundament van robuust beleggingsbeleid in een multipolaire wereld.”

Figuur 1: Tarieven als geopolitiek wapen

Bron: Macrobond, Achmea IM

“Adaptiviteit is een strategische vereiste in een politiek-gedomineerde wereld.”

Dit basisscenario vormt het uitgangspunt van onze *Outlook*. Overheden sturen industrie en defensie actiever aan, centrale banken hebben minder beleidsruimte, en inflatie blijft hardnekkig boven doel. Deze dynamiek is onderdeel van vijf structurele transitie die elkaar versterken: geopolitieke rivaliteit, technologische versnelling, klimaatadaptatie, demografie en actief begrotingsbeleid. De combinatie van geopolitieke druk en hogere overheidsuitgaven houdt inflatie structureel hoger en vergroot regionale verschillen. Voor beleggers betekent dit: hogere nominale groei, lagere voorspelbaarheid, correlaties tussen regio's dalen en waarderingen lopen verder uiteen.

De geopolitieke fragmentatie leidt tot een herwaardering van sectoren en instituties die lange tijd onder druk stonden. Beleggingen in defensie lagen jarenlang gevoelig, net als het vertrouwen in de Europese Unie en de euro. Nu worden beide opnieuw strategisch gewogen. Defensie geldt weer als fundament van economische stabiliteit en geopolitieke weerbaarheid.

Ook op monetair gebied verschuift het perspectief. De Verenigde Staten verliezen hun vanzelfsprekende status als veilige haven. Sinds het aantreden van Trump is het beleid grilliger en staat de onafhankelijkheid van de Federal Reserve onder druk. Het vertrouwen in de dollar als wereldreservemunt brokkelt af. De euro wordt steeds vaker gezien als strategisch alternatief. Om die rol te kunnen vervullen, moet de Europese Unie nog cruciale stappen zetten: een veel grotere en meer liquide kapitaalmarkt, brede uitgifte van eurobonds en uniforme faillissementsregels zijn daarbij essentieel.

AI en technologie herschrijven de beleggingskaart

Technologie is een structurele drijfveer die portefeuilles blijvend beïnvloedt. Kunstmatige intelligentie is geen hype, maar een productiviteitsmotor die waardeketens hertekent: van software tot halfgeleiders, van datacenters tot energie. De benodigde investeringen in rekenkracht, netwerken en stroom koppelen de digitale economie direct aan de energietransitie. Technologie en duurzaamheid zijn zo twee kanten van dezelfde medaille. Als de beloofde productiviteitsgroei doorzet, kan dat koopkracht ondersteunen via hogere efficiëntie en lagere kosten. Maar de weg ernaartoe kent schokken: aanbodkrapte, capex-pieken en regulering.

Tegelijkertijd leidt de dominantie van enkele Amerikaanse technologiebedrijven tot een verhoogd concentratierisico. Dat vraagt om structurele veerkracht in portefeuilles. Passieve portefeuilles zijn kwetsbaar voor schokken in een beperkt aantal namen en sectoren. Actieve allocatie en regionale spreiding worden cruciaal om de afhankelijkheid van één markt of technologiecluster te beperken.

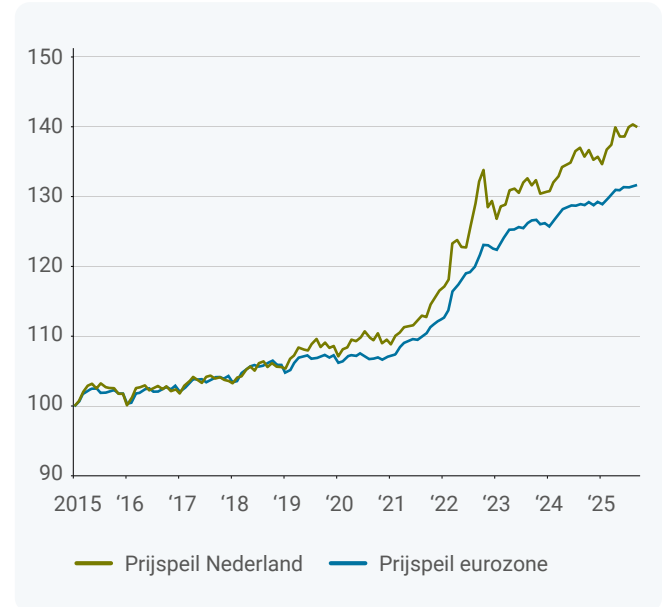
Koopkracht in de Nederlandse context

De mondiale veranderingen hebben ook directe gevolgen op nationaal niveau. Waar de inflatie in de eurozone richting het doel beweegt, blijft Nederland structureel duurder. Woningmarktkrapte, lokale lasten en de energietransitie houden de prijsdruk boven het Europese gemiddelde. Klein op maandbasis, groot in pensioen-jaren: reële rendementen eroderen sneller en koopkracht-behoud vergt hier meer aandacht dan elders in Europa.

Onder de Wet toekomst pensioenen (Wtp) verschuift het perspectief nadrukkelijk naar de deelnemer. Koopkracht was en is daarbij een cruciaal perspectief. Lifecycle-strategieën moeten risico's daarom zorgvuldig afbouwen, zonder te ver door te slaan in defensiviteit. Met een lage reële rente en kans op periodes van hogere inflatie is het cruciaal om het evenwicht te bewaren tussen zekerheid nu en reële groei later. Anders gezegd: risico verminderen mag niet betekenen dat koopkracht achteruit gaat.

“AI verbindt digitale groei rechtstreeks met de energietransitie.”

Figuur 2: Prijspeil sinds coronacrisis structureel hoger in Nederland dan in de eurozone

Bron: Macrobond, Achmea IM

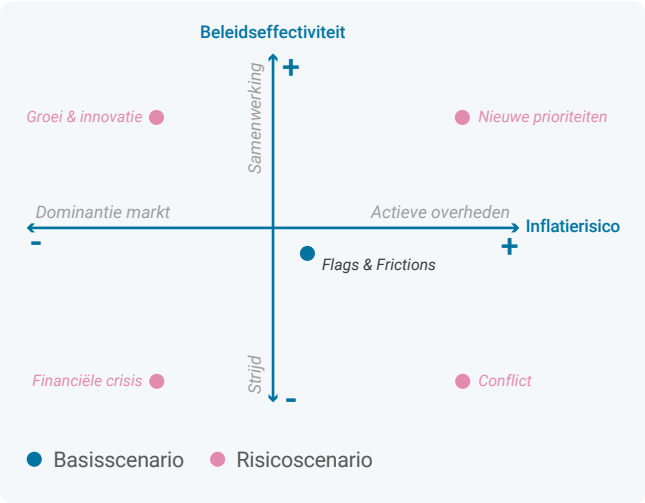
Diversificatie heruitgevonden

De ontwikkelingen in geopolitiek, technologie en mondiale economie vragen om een nieuw evenwicht in portefeuilles. Het tijdperk waarin beleggers konden leunen op lage rentes en stijgende aandelenmarkten ligt achter ons. Waarderingen in veel markten liggen hoog, terwijl inflatie en rente structureel beweeglijker zijn geworden. Een bredere basis van stabiliteit is daarom nodig.

In *Flags & Frictions* blijft inflatie hardnekkig, maar we rekenen daarnaast bewust met meerdere toekomstbeelden: van geopolitieke spanningen in ons scenario *Conflict* tot innovatief herstel in scenario *Nieuwe Prioriteiten*. Juist daarom is robuustheid essentieel: portefeuilles moeten niet één toekomst weerspiegelen, maar meerdere toekomst kunnen doorstaan. Een portefeuille moet daarom ruimte houden voor inflatiebeleggingen: met reële activa (infrastructuur, vastgoed, bosbouw en landbouw), inflatiegerelateerde obligaties en schaarse waarde-dragers zoals goud. In een wereld waarin valuta onder druk staan door handelsspanningen en hoge overheidsschulden, blijft goud een tijdloos anker van stabiliteit. Niet als speculatie, maar als verzekering tegen monetaire erosie en geopolitieke onrust.

We kiezen voor radicale diversificatie en spreiding over bronnen van waardecreatie, zowel financiële als reële. Aandelen, infrastructuur, vastgoed, grondstoffen, goud, inflatiegelinkte leningen en andere reële activa vervullen elk hun eigen rol in het behouden van koopkracht. Diversificatie is daarmee niet alleen een middel om risico's te verdelen, maar ook om inkomen voor later veerkrachtig te maken.

Figuur 3: *Flags & Frictions* blijft het basisscenario

Bron: Achmea IM

De Grote Transitie 2025

In de scenariostudie *De Grote Transitie 2025* verkent Achmea Investment Management vijf mogelijke toekomstbeelden. Het basisscenario *Flags & Frictions* schetst een multipolaire wereld met structureel hogere inflatie, beperkte beleidsruimte en toenemende fragmentatie van markten. Daarnaast worden 4 risicoscenario's uitgewerkt: *Conflict*, *Financiële crisis*, *Nieuwe Prioriteiten* en *Groeï & Innovatie*.

De beleggingsimplicaties zijn duidelijk: portefeuilles moeten robuuster worden opgebouwd, met een grotere rol voor real assets en inflatiebescherming.

Lees de volledige studie hier:

[De Grote Transitie 2025 – scenariostudie](#)

Wilt u verder praten over de implicaties van deze transities voor uw portefeuille?

Ik ga graag verder in gesprek!

Thomas van Galen
thomas.van.galen@achmea.nl

2. Robuuste strategieën in een veranderende wereld

Geopolitieke fragmentatie en economische transitie vragen om meer dan traditionele spreiding. Robuuste strategieën en creativiteit zijn onmisbaar om koopkracht en stabiliteit te waarborgen.

Olaf van den Heuvel
Chief Investment Officer

Visie van Olaf van den Heuvel, Chief Investment Officer bij Achmea Investment Management, over hoe pensioenfondsen in een wereld van wisselende regimes beleggingsstrategieën bouwen die robuustheid, koopkracht en impact verenigen.

In het nieuwe normaal dat het gevolg is van de geschetste geopolitieke fragmentatie en economische transitie zijn robuuste strategieën nodig. In een wereld die steeds meer wordt bepaald door geopolitiek, schaarste en schommelende rentes is de behoefte van pensioenfondsen aan eenvoud begrijpelijk. Lage kosten, passief beheer en brede spreiding lijken aantrekkelijk in onzekere tijden. Maar juist nu is weerstand tegen die verleiding nodig. De complexiteit van vandaag vraagt om portefeuilles die niet leunen op één scenario, maar presteren onder uiteenlopende omstandigheden. Dat vraagt om lef, discipline en vooral om creativiteit.

Hogere inflatie, toenemende investeringsdruk en oplopende overheidsschulden veranderen de spelregels voor beleggers. Wie koopkracht wil behouden, kan niet vertrouwen op het rendementspatroon van het verleden. De relatie tussen aandelen en obligaties is grilliger geworden, valuta bewegen heviger en traditionele veilige havens bieden minder zekerheid. In zo'n omgeving is robuustheid geen kwestie van spreiding alleen, maar van echte diversificatie over economische regimes. Dat betekent ruimte voor reële activa, illiquide beleggingen en thema's die structureel waarde toevoegen. Veerkracht ontstaat niet uit eenvoud, maar uit het vermogen om meerdere werkelijkheden tegelijk te kunnen dragen – zowel economisch, geopolitiek als maatschappelijk.

Als vermogensbeheerder zien wij de Wtp niet alleen als een stelselwijziging, maar als een uitnodiging om geavanceerder te beleggen. De nadruk op koopkracht vraagt om oplossingen die reële waarde beschermen, diversiteit benutten en maatschappelijke betekenis toevoegen. Daarbij draait het om het slim combineren van illiquide beleggingen, reële activa en duurzaam rendement. Deze oplossingen moeten niet alleen vandaag standhouden, maar ook morgen waarde blijven bieden voor deelnemers.

**“Alternatieve beleggingen
vergroten de wendbaarheid en
versterken de diversificatie.”**

Aandelen als groeimotor voor koopkracht

Aandelenmarkten blijven het startpunt van rendement en daarmee onmisbaar voor koopkracht op de lange termijn, ondanks de hoge waardering op dit moment. Zonder aandelen en andere zakelijke waarden is er geen perspectief op voldoende groei om pensioenen waardevast te houden. Tegelijk zijn aandelen sterk afhankelijk van het economische regime: bij gematigde inflatie profiteren winsten, maar perioden van hogere inflatie en stijgende rentes drukken waarderingen.

Tegelijkertijd domineren een handvol grote bedrijven de wereldwijde aandelenmarkten, wat concentratierisico's te veel vergroot. Deze bedrijven drijven ook de waarderingen. Zo ligt de huidige koers-winstverhouding van Amerikaanse aandelen rond de 23, terwijl het gemiddelde over de afgelopen 15 jaar op 17,5 lag. Amerikaanse aandelen lijken historisch duur, maar innovatie rondom kunstmatige intelligentie kan winsten blijven stuwen en daarmee de hoge waarderingen deels rechtvaardigen.

Om deze risico's te mitigeren geloven wij dat systematiek en discipline de basis vormen voor een robuust aandelenrendement. Strategieën die factoren zoals waarde, momentum, kwaliteit en risico in acht nemen op basis van wetenschappelijke inzichten zijn beschikbaar

om dit risico te reduceren. Via deze strategieën wordt automatisch de concentratie verminderd in rijk-geprijsde aandelen, en dat versterkt de stabiliteit van het geheel. Tegelijk kunnen via deze benadering maatschappelijke en duurzame keuzes goed geïntegreerd worden. In een wereld waarin uitsluitingen toenemen, bestaat volledig passief beleggen feitelijk niet meer. Elke strategie is het resultaat van bewuste keuzes.

Figuur 4: Concentratierisico blijft een structureel probleem

Bron: Bloomberg, Achmea IM

Aandelen verdienen een vaste plek in de portefeuille, maar altijd met vangnetten. Spreiding over regio's, sectoren en stijlen en het bewuste gebruik van defensieve kwaliteitsaandelen helpen om schokken te dempen. Voor beleggers betekent dit: actief sturen op risico's en alternatieven, in plaats van passief een index volgen. Zo blijft de motor van groei draaien, ook in een wereld waarin regimes elkaar sneller afwisselen.

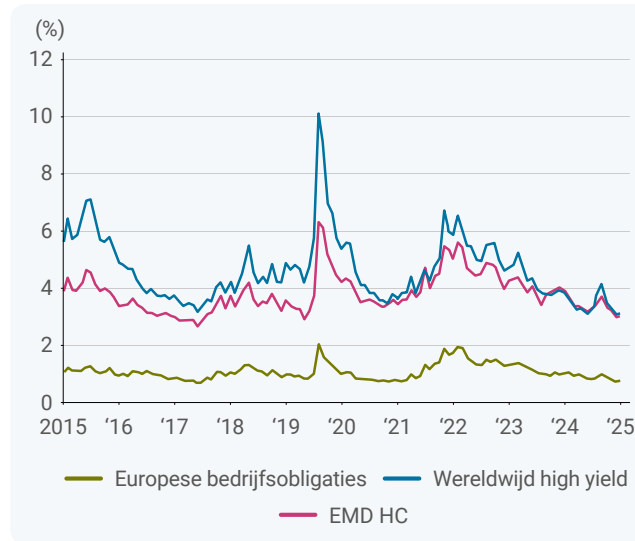
Rente en krediet – het herijkte fundament

Rente en krediet blijven essentieel voor institutionele beleggers, maar hun functie is fundamenteel veranderd. Staatsobligaties golden decennialang als ultieme veilige haven, maar hogere rentes, stijgende schulden en minder beleidsruimte hebben dat beeld verschoven.

Voor Nederlandse fondsen betekent de overgang naar de Wtp dat minder renteafdekking nodig is, waardoor duratie opnieuw strategisch kan worden beoordeeld. Lange looptijden leveren weer een fatsoenlijke coupon. De houdbaarheid van schulden en politieke spanningen rond begrotingsbeleid bepalen echter wel of obligaties nog werkelijk een defensieve belegging zijn. Amerikaanse Treasuries blijven, ondanks de geopolitieke onrust, de liquiditeitsstandaard. In Europa ontstaat een complexer, gelaagd speelveld met uiteenlopende risico's tussen lidstaten én de opkomst van nieuwe, gezamenlijke uitgaves zoals eurobonds voor defensie en energie. Deze ontwikkelingen vragen om een hernieuwde blik op de rol van staatsobligaties in de portefeuille.

De kredietmarkt biedt kansen, maar de condities zijn uitdagend. De huidige spread van Europese bedrijfsobligaties ligt met circa 75 basispunten aanzienlijk

Figuur 5: Spreads blijven krap

Bron: Bloomberg, Achmea IM

lager dan het gemiddelde sinds 2015 van 105 basispunten. Spreads van risicovolle en minder risicovolle bedrijven zijn dus krap, bedrijven zijn terughoudend met nieuwe uitgaves en liquiditeit varieert sterk. Het gaat niet langer om het volgen van de brede markt, maar om de vraag welke ondernemingen veerkrachtig genoeg zijn in volatiele markten. De premie moet verdiend worden met zorgvuldige selectie.

In dit klimaat bieden obligaties uit opkomende landen in harde valuta (EMD HC) juist weer aantrekkelijke rendementen. Het grootste deel van het toekomstige rendement komt naar verwachting uit de hoge yields, waarbij de reële rentes aantrekkelijk zijn. De economische fundamenten van veel opkomende landen zijn verbeterd: inflatie is veelal onder controle, centrale banken beschikken over beleidsruimte en schuldenposities zijn relatief gezond.

“Staatsobligaties zijn geen vanzelfsprekend anker meer.”

Tegelijk vraagt robuustheid om alternatieve kredietstrategieën die meer stabiliteit en rendement bieden. In segmenten als hypotheek, securitisaties en private debt kunnen beleggers met analyse en schaal een premie verdienen zonder de balans te verliezen. Zo verschuift de focus van méér risico naar beter beloond risico. Rente- en kredietstrategieën worden hiermee een actieve bron van stabiliteit en koopkrachtbehoud.

Alternatieve bouwstenen voor koopkracht en impact

Inflatie is, zoals gezegd, terug als structurele factor. In een wereld waarin schulden oplopen, arbeid schaars is en geopolitiek steeds vaker tot prijsschokken leidt, is het behoud van koopkracht geen vanzelfsprekendheid. Dit vraagt om reële ankers en daarmee beleggingen die waarde behouden wanneer prijzen stijgen. Wie vasthoudt aan een klassieke allocatie van 60% aandelen en 40% obligaties loopt het risico koopkracht te verliezen.

Vastgoed, infrastructuur en inflatiegerelateerde obligaties bieden kasstromen die meestijgen met inflatie. Daarnaast kan een beperkte allocatie naar grondstoffen, inclusief goud, dienen als inflatie-anker én als buffer tegen geopolitieke spanningen. Ook hedgefondsen kunnen in dit verband waardevol zijn: hun strategieën vergroten de wendbaarheid van de portefeuille en bieden bescherming in perioden van verhoogde volatiliteit. In een stelsel waarin institutionele beleggers minder tactisch beleggen, kan een beperkte allocatie naar deze alternatieven de flexibiliteit in de portefeuille al aanzienlijk vergroten.

Andere illiquide beleggingen voegen meer toe dan alleen bescherming. Private equity en private debt combineren rendement met invloed: kapitaal dat bijdraagt aan energietransitie, woningbouw en innovatie. Zo verbinden pensioenfondsen impact, rendement en koopkracht. Dit zijn de drie dimensies die samen de ruggengraat vormen van toekomstbestendig beleggen.

Robuuste strategieën als kompas

Het beleggingslandschap verandert in een hoog tempo. De rode draad is duidelijk: robuuste strategieën presteren niet in één scenario, maar in vele. Aandelen blijven het startpunt van rendement, rente en krediet het fundament, en reële activa het vangnet voor koopkracht. De kracht ligt in het vermogen om al deze bouwstenen te verbinden tot een geheel dat ook in onrustige tijden overeind blijft. Institutionele beleggers zullen verder moeten kijken dan het hier en nu. Zij zullen moeten beleggen in strategieën die niet afhankelijk zijn van één economisch regime, maar waarde behouden in uiteenlopende werelden. In een tijd van structurele verandering blijft dat de belangrijkste bron van vertrouwen: niet één uitkomst najagen, maar meerdere toekomsten kunnen dragen.

Wilt u verder praten over de impact van robuuste strategieën en de economische veranderingen op uw portefeuille?

Ik ga graag verder in gesprek!

Olaf van den Heuvel

olaf.van.den.heuvel@achmea.nl

3. Beleggen om de belofte van de Wtp waar te maken

Het nieuwe pensioenstelsel vraagt om scherpe keuzes en een krachtige beleggingsmotor. Zo wordt de belofte van koopkracht en vertrouwen voor deelnemers werkelijkheid.

Twan van Erp
Directeur Strategisch
Portefeuille Advies

Visie van Twan van Erp, Directeur Strategisch Portefeuille Advies bij Achmea Investment Management, over hoe beleggen de motor vormt achter de belofte van de Wtp.

Waar robuuste strategieën het fundament vormen, vraagt het nieuwe pensioenstelsel om een beleggingspraktijk die die robuustheid ook daadwerkelijk realiseert. De Wtp markeert een kantelpunt en belooft een stelsel dat persoonlijker, transparanter en koopkrachtiger is. Deelnemers krijgen een eigen pensioenvermogen en zien beter wat er met hun inleg gebeurt. Die belofte komt echter niet vanzelf, maar wordt pas waargemaakt als de beleggingsmotor krachtig genoeg draait. Niet alleen om rendement te leveren, maar ook om de koopkracht te beschermen en impact te realiseren.

In de overgang naar het nieuwe stelsel kiezen pensioenfondsen begrijpelijkerwijs voor stabiliteit en rust. Een zorgvuldige transitie is essentieel om ongewenste marktbevingen te voorkomen. Maar stabiliteit en rust alleen is niet genoeg. Zodra de overgang is afgerond begint het echte werk: beleggen met oog voor rendement, risico, impact en vooral koopkracht. Onder de Wtp worden pensioenpotjes zichtbaarder en uitkeringen potentieel beweeglijker. Deelnemers ervaren directer hoe markten hun pensioen beïnvloeden. Dat vraagt om vertrouwen in de beleggingsmotor.

Het zwaartepunt van de Wtp zal de komende jaren dan ook verschuiven. Waar de nadruk nu nog meer ligt op zekerheid en verdeling, zal het straks gaan over rendement, uitlegbaarheid en vertrouwen. "Den Haag" schetst de kaders, actuarissen verdelen het vermogen, maar het is aan de fiduciair en de vermogensbeheerder om de motor van beleggen te laten draaien. Daarom is het cruciaal dat pensioenfondsen nu al nadenken over hun beleggingsbeleid na het invaren. Wie wacht tot daarna, laat rendement liggen.

“De Wtp belooft een persoonlijker, transparanter en koopkrachtiger pensioen.”

Eerst veilig oversteken

In de overgangsperiode kiezen fondsen begrijpelijkerwijs voor continuïteit. Portefeuilles worden voorlopig een-op-een overgezet naar een beschermings- en een rendementsblok. Dat pragmatisme is verstandig: rond het einde van het jaar wil iedereen beheerst invaren, zonder gedwongen transacties in dunne markten. Gefaseerd ombouwen voorkomt dat pensioenfondsen gedwongen koper of verkoper worden.

**“Eerst veilig oversteken,
daarna de motor weer
op toeren brengen.”**

Deze overgangsfase is eigenlijk pas het begin. Zodra de transitie is voltooid ontstaat ruimte om verder te kijken: naar de vraag hoe het nieuwe stelsel zijn beloftes echt kan inlossen. Dan begint de fase waarin beleggen de beloftes van de Wtp in de praktijk moet brengen.

Van stabiliteit naar verrijking – persoonlijker beleggen

De Wtp maakt pensioenbeleggen ook persoonlijker. Elk cohort krijgt een eigen beleggingsprofiel, afgestemd op leeftijd en risicobereidheid. Dat vraagt om een hernieuwde blik op de functies van elk blok in de portefeuille. In het beschermingsblok blijven staatsobligaties, credits, SSA's en hypotheek belangrijke bouwstenen. Samen vormen zij een compacte kern die stabiliteit, liquiditeit en voorspelbaarheid biedt. De komende jaren kan die kern verder worden geoptimaliseerd op basis van bestaande afwegingen: liquiditeit, looptijd, rentegevoeligheid en inflatiebescherming.

Het rendementsblok kan juist worden verrijkt om de ambitie van voldoende rendement robuust waar te maken. Hogere rentes maken vastrentende rendementen en alternative credit weer aantrekkelijk, terwijl illiquide beleggingen extra premie én maatschappelijke betekenis toevoegen. Zo ontstaat een portefeuille die beter aansluit bij de levensloop en risicohouding van verschillende generaties.

Figuur 6: Bouwblokken blijven belangrijk in het nieuwe pensioenstelsel

Bron: Achmea IM

Inflatie als onderbelicht risico – koopkracht beschermen

De Wtp belooft daarnaast een koopkrachtiger pensioen. Die belofte komt alleen uit als inflatie serieus wordt genomen. Inflatie wordt te vaak nog onderschat, terwijl de impact ongelijk verdeeld is. Wie dicht bij pensionering zit, kan geraakt worden voordat herstel optreedt.

Daarom hoort inflatiebescherming opnieuw in de kern van het beleid. Dat kan via een feitelijke inflatiemaatstaf in het beschermingsrendement, via expliciete inflatiescenario's of door een apart inflatieblok dat richting oudere cohorten zwaarder weegt. Het gaat erom dat inflatie niet wordt weggeschreven, maar bewust wordt ingebouwd. Alleen zo kan de koopkrachtbelofte van het nieuwe stelsel worden waargemaakt.

Transparantie als motor voor innovatie – helderder en eerlijker

De Wtp wil pensioenen transparanter maken voor deelnemers én voor besturen. De resultaten per cohort worden zichtbaar en daarmee groeit de vergelijkbaarheid tussen pensioenfondsen. Transparantie wordt zo een krachtige prikkel voor discipline en innovatie.

Die transparantie gaat verder dan het totaalrendement: ook de afzonderlijke prestaties van het beschermings- en rendementsblok worden inzichtelijk. Dat dwingt tot scherpere keuzes en stimuleert beter fiduciair beheer. Wanneer besturen en deelnemers zien hoe elk blok presteert, ontstaat vanzelf meer aandacht voor efficiëntie, risicobeheersing en waardecreatie.

Veel fondsen zullen kiezen voor een groot, goedkoop kernblok, aangevuld met enkele bewuste accenten. Die eenvoud is uitlegbaar, maar mag geen doel op zich worden. Het onderscheid verschuift van de basis naar de accenten: duurzaamheid, impact en reële waardecreatie. Zo krijgt rendement betekenis en transparantie richting.

De cirkel rond: de motor achter koopkracht en vertrouwen

De Wtp is uiteindelijk geen technische exercitie, maar een stresstest voor ons vermogen om portefeuilles toekomstbestendig te maken. Een robuust stelsel vraagt niet alleen helderheid, maar ook ruimte om te handelen. Eerst is veilig oversteken noodzakelijk. Daarna begint het bouwen aan vertrouwen, koopkracht en impact.

Het is de taak van de fiduciair en de vermogensbeheerder om pensioenfondsen te helpen om koers uit te zetten voor het creëren van rendement, het beheersen van risico's, het realiseren van impact en het maken van uitlegbare keuzes. De belofte van de Wtp ligt immers niet in regels, maar in de manier waarop we beleggen. Alleen als die motor van beleggingen krachtig genoeg draait, wordt de belofte van het nieuwe stelsel werkelijkheid.

“Inflatie tast koopkracht aan en treft cohorten ongelijk.”

Wilt u verder praten over de kansen en uitdagingen van het nieuwe pensioenstelsel en de implicaties voor uw portefeuille?

Ik ga graag verder in gesprek!

Twan van Erp
twan.van.erp@achmea.nl

4. Real assets als tastbaar fundament van robuuste portefeuilles

Real assets bieden houvast in een veranderende wereld. Ze vormen de brug tussen koopkracht, stabiliteit en maatschappelijke betekenis.

Richard Dallinga
Head of Real Assets

Visie van Richard Dallinga, Head of Real Assets bij Achmea Investment Management, over tastbare beleggingen die zekerheid, rendement en koopkracht verbinden.

Wie zekerheid zoekt in een wereld die voortdurend verandert, heeft behoefte aan iets tastbaars. In tijden van inflatie, geopolitieke spanningen en grote transitie op het gebied van energie, klimaat en digitalisering groeit de vraag naar beleggingen die niet alleen op papier, maar ook in de echte economie waarde creëren. Real assets vormen steeds vaker de stabiele kern van portefeuilles. Ze bieden een fundament waarop beleggers kunnen bouwen.

De aandacht verschuift van een mandaat dat zich uitsluitend op vastgoed richt naar een breder universum van real assets. Naast vastgoed koppelen ook infrastructuur en natuurlijke hulpbronnen tastbare waarde aan maatschappelijke vooruitgang. Deze beleggingen verbinden rendement met impact en slaan een brug tussen economie en samenleving.

Van vangnet naar groeimotor

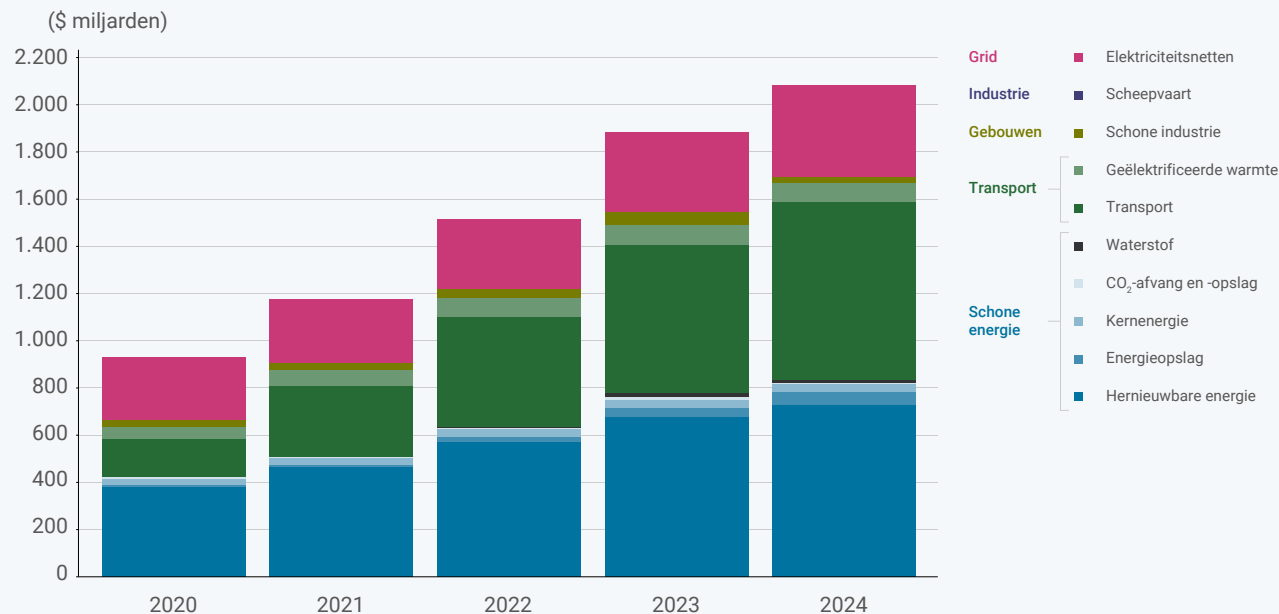
Real assets golden lange tijd als defensieve aanvulling: stabiel, maar beperkt. Nu de categorie zich verbreedt is een risico-rendementprofiel mogelijk dat zich beter kan meten met aandelen. Door structurele ontwikkelingen zoals de energietransitie, woningdruk en digitalisering is de rol van real assets veranderd, namelijk van vangnet naar groeimotor. Windparken, zorgvastgoed, datacenters en landbouwgrond zijn uitgegroeid tot essentiële onderdelen van de economie.

Internationale pensioenfondsen verhogen hun allocaties fors. Waar vijf procent ooit gangbaar was, schuiven grote pensioenfondsen nu richting twintig tot dertig procent. Dat is geen tijdelijke trend, maar een structurele heroriëntatie. In een robuuste portefeuille vormen real assets de derde pijler naast aandelen en obligaties. Ze verbinden rendement met zekerheid en voegen tastbare stabiliteit toe in een tijd van hogere inflatie en geopolitieke risico's.

De klassieke 60/40-strategie kraakt

Decennialang bood de combinatie van zestig procent aandelen en veertig procent obligaties een solide basis. Maar die balans is niet meer. Inflatie tast de voorspelbaarheid van obligaties aan, terwijl hoge waarderingen aandelen kwetsbaar maken. Wat ooit robuust was, blijkt in een veranderende wereld steeds minder bestand tegen schokken.

Figuur 7: Wereldwijde investeringen in de energietransitie

Bron: Bloomberg, Achmea IM

Real assets vullen dat gat met iets dat traditionele categorieën missen: contractuele kasstromen, directe koppeling aan inflatie en maatschappelijke relevantie. Vastgoed genereert huurinkomsten die meestijgen met prijzen. Infrastructuurprojecten werken met

langlopende, gereguleerde tarieven. Bosbouw en landbouw leveren niet alleen opbrengsten, maar ook CO₂-kredieten en biodiversiteitswinst. Zo dragen real assets bij aan risicoreductie, koopkrachtbescherming én maatschappelijk rendement.

Klimaat, defensie en digitalisering als drijvende krachten

De bepalende trends van deze tijd vergroten de relevantie van real assets. Klimaat en energie vragen om groot-schalige investeringen in wind- en zonneparken, slimme netwerken en opslagcapaciteit. Tegelijkertijd dwingt klimaatverandering tot herbezinning: waar bouwen we nog, en hoe gaan we om met water, hitte en droogte?

“Wat ooit een vangnet was, is nu een springplank naar groei.”

Defensie en infrastructuur krijgen een impuls door de hogere Europese uitgaven en de NAVO-norm. Dat gaat verder dan militaire installaties. Ook civiele infrastructuur zoals bruggen, spoor en energievoorziening profiteren van de toegenomen aandacht voor veiligheid en weerbaarheid.

Digitalisering en kunstmatige intelligentie creëren een nieuw type real asset, namelijk datacenters, glasvezelnetten en batterijopslag. De energievraag van AI en cloudtoepassingen koppelt de digitale en fysieke economie rechtstreeks aan elkaar. Juist deze verwevenheid maakt real assets strategisch relevant.

Van lokaal inzicht naar mondiale kansen

Succesvol beleggen in real assets vraagt om lokale kennis én een mondiale blik. Vastgoed is per definitie lokaal: regelgeving, demografie en marktdynamiek verschillen per land. Wat werkt in Nederland, kan in Denemarken of Zwitserland heel anders uitpakken. Lokale partners en kennis van de context zijn essentieel.

Infrastructuur daarentegen is grensoverschrijdend. Energie-, transport- en datanetwerken vragen om Europese samenwerking en schaal. In opkomende markten kan één windpark of havenproject het verschil maken voor een hele regio. Het verbinden van lokale dynamiek met mondiale trends is cruciaal voor effectief fiduciair beheer.

Voor pensioenfondsen zijn vier elementen essentieel:

1. Inzicht in de hele keten: van strategie en financiering tot uitvoering.
2. Kennis van de binnenlandse markt, bijvoorbeeld op het gebied van woningen, zorgvastgoed of energie.
3. Internationale spreiding om risico's te beperken en kansen te benutten.
4. Uitlegbaarheid naar deelnemers: met stabiele kasstromen, bescherming tegen inflatie en maatschappelijke betekenis.

Beleggingspartijen die deze elementen weten te verbinden, bouwen portefeuilles die niet alleen rendement leveren, maar ook vertrouwen wekken. Deze aanpak sluit naadloos aan bij het karakter van het Nederlandse pensioenstelsel: degelijk, langetermijn-gericht en maatschappelijk betrokken.

Energie en digitalisering

Wind- en zonneparken blijven essentieel voor de energietransitie, ook bij politieke tegenwind. Datacenters ondersteunen digitalisering en AI, die bijdragen aan efficiënter energiegebruik en slimme opslag.

Vastgoed en zorg

De vergrijzing stuwt de vraag naar seniorenwoningen en zorgvastgoed. Er ontstaat wel een mismatch: er worden veel sociale woningen gebouwd, terwijl juist welgestelde senioren behoefte hebben aan passende huisvesting. Daar liggen kansen, mits rekening wordt gehouden met regelgeving en marktdynamiek.

Bosbouw en landbouw

Bosbouw en landbouwgrond leveren opbrengsten uit hout en voedsel, maar ook uit CO₂-kredieten. Ze dragen bij aan stabiele kasstromen en ondersteunen een duurzame portefeuille.

Defensie en civiele infrastructuur

De hogere defensie-uitgaven in Europa reiken verder dan militaire objecten. Ook civiele infrastructuur (zoals spoor, bruggen en energievoorziening) profiteert van deze impuls. Voor beleggers ontstaan hiermee extra kansen in projecten die economische veerkracht en maatschappelijke waarde versterken.

“Real assets zijn steeds vaker de stabiele kern in een onzekere wereld.”

Tastbare waarde voor de toekomst

De plaats van real assets in portefeuilles is al met al definitief veranderd. Hun kracht ligt in stabiele kasstromen, bescherming tegen inflatie en directe verbinding met maatschappelijke transities.

Institutionele beleggers die vooruit willen, kunnen niet om deze categorie heen.

“Juist de combinatie van klimaat, defensie en digitalisering maakt real assets steeds strategischer.”

Real assets vormen een strategische bouwsteen binnen de fiduciaire keten. Dat betekent het combineren van internationale spreiding met lokale partners, een focus op impactthema's als klimaat en zorg, en integratie van macro-analyse tot assetselectie. Zo ontstaan er portefeuilles die niet alleen rendement leveren, maar die ook de koopkracht van deelnemers beschermen en bijdragen aan de grote transities van onze tijd.

Wie bouwt aan real assets, bouwt letterlijk aan de robuustheid van de portefeuille. Het vraagt visie, ervaring en het vermogen om risico's en kansen te vertalen naar tastbare waarde. Zo krijgen beleggingen betekenis — niet alleen voor het rendement, maar voor de zekerheid en het vertrouwen van deelnemers.

Wilt u verder praten over de rol van real assets binnen uw portefeuille?

Ik ga graag verder in gesprek!

Richard Dallinga
richard.dallinga@achmea.nl

5. Impact als strategische pijler

Impactbeleggen maakt het verschil in een veranderende wereld. Het koppelt rendement aan maatschappelijke betekenis en versterkt de weerbaarheid van portefeuilles.

Karlijn van Lierop
Head of Impact Investing

Visie van Karlijn van Lierop, Head of Impact Investing bij Achmea Investment Management, op hoe impactbeleggen uitgroeit tot een volwaardige strategische pijler binnen institutionele portefeuilles.

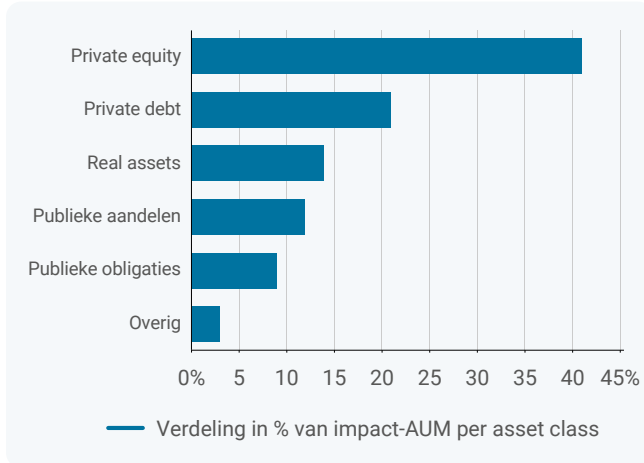
De wereld verandert en daarmee ook de verwachtingen van beleggers. Impactbeleggen ontwikkelt zich in hoog tempo van niche tot strategisch fundament binnen institutionele portefeuilles. Waar het tien jaar geleden nog werd gezien als idealistisch en kleinschalig, is het vandaag een volwassen beleggingsvorm die inspeelt op structurele maatschappelijke veranderingen. Klimaatverandering, vergrijzing, druk op de zorg en toenemende ongelijkheid zijn geen tijdelijke trends, maar bepalende factoren voor economische waardecreatie in de komende decennia. Impactbeleggen draait uiteindelijk om het doelbewust inzetten van kapitaal voor maatschappelijke vooruitgang, mét behoud van marktconform rendement. Dat is geen paradox, dat is toekomstbestendig beleggen.

Niet alleen de maatschappij, maar ook deelnemers van pensioenfondsen vragen steeds nadrukkelijker om transparantie en tastbare impact. Kapitaal moet niet alleen renderen, maar ook bijdragen aan een duurzame, eerlijke en veerkrachtige economie én aan een prettig leven later, voor de huidige en volgende generaties. Desondanks blijft de basisopdracht hetzelfde: waarde behouden, risico's beheersen en koopkracht beschermen voor de toekomst. Impactbeleggen past in die continuïteit. Het verbreedt het perspectief van de belegger: van puur financieel rendement naar rendement met maatschappelijke betekenis, zonder de financiële kern uit het oog te verliezen.

Van risico en rendement naar bredere waarde en betekenis

Institutioneel beleggen ontwikkelt zich van een tweedimensionale afweging tussen risico en rendement naar een bredere kijk op waarde. Traditioneel portefeuillebeheer draait om het optimaliseren van risico en rendement. Impact voegt een extra dimensie toe: maatschappelijke betekenis. Door deze samen te nemen, bouw je portefeuilles die financieel robuust zijn én overtuigend bijdragen aan maatschappelijke doelen. Private equity leent zich bijvoorbeeld bij uitstek voor het realiseren van directe maatschappelijke impact, bijvoorbeeld op thema's als de energietransitie en gezondheid.

Figuur 8: Private equity wordt als asset class het meest gebruikt om impact te maken

Bron: Global Impact Investing Network (2025), Achmea IM

Beleggen draait niet langer uitsluitend om wat een investering vandaag oplevert, maar ook om de rol die het speelt in de economie van morgen. Projecten met maatschappelijke betekenis hebben vaak stabielere kasstromen, langere looptijden en een directe koppeling met de reële economie. Ze versterken de weerbaarheid van portefeuilles en helpen pensioenfondsen bij hun kernopdracht: het beschermen van koopkracht over generaties heen.

Vier thema's die de toekomst bepalen

De maatschappelijke transitie van deze tijd komen samen in vier thema's die bepalend zijn voor de komende decennia, namelijk klimaat, biodiversiteit, gezondheid en kansengelijkheid.

- **Klimaat** betekent niet alleen investeren in wind- en zonne-energie, maar ook in infrastructuur die de energietransitie mogelijk maakt: van netverzwaring tot opslagcapaciteit.
- **Biodiversiteit** is vaak minder zichtbaar, maar minstens zo urgent. Herstel van natuurlijke ecosystemen via regeneratieve landbouw, duurzame bosbouw en slimme technologie is essentieel.
- **Gezondheid** raakt aan de houdbaarheid van de verzorgingsstaat, met investeringen in zorgvastgoed, digitale toepassingen en preventie.
- **Kansengelijkheid** draait om toegang tot wonen, onderwijs en arbeid – de voorwaarden voor inclusieve groei.

Deze thema's zijn breed genoeg om iedere belegger te raken, maar concreet genoeg om gericht in te beleggen. Ze vormen de brug tussen maatschappelijke noodzaak en financieel rendement, tussen de economie van vandaag en die van morgen. Private debt wordt bijvoorbeeld steeds vaker ingezet op urgente thema's zoals armoedebestrijding, sociale inclusie, klimaatverandering en duurzame energie. Het zijn onderwerpen die niet alleen vandaag relevant zijn, maar ook voor de economie van morgen.

Impact als antwoord op politieke tegenwind

In een tijd waarin ESG-beleggen onder druk staat, vooral in de Verenigde Staten, biedt impactbeleggen een robuust alternatief. De internationale ESG-backlash raakt impact nauwelijks, omdat het gaat om concrete investeringen met een sterke investment case. Denk aan beleggen in infrastructuur en duurzame energie, regeneratieve landbouw of zorgvastgoed.

“De komende jaren wordt impact integraal onderdeel van de strategie.”

“Impactbeleggen is een slimme manier van beleggen.”

Deze projecten leveren naast maatschappelijke waarde ook voorspelbare kasstromen, lagere volatiliteit en vaak bescherming tegen inflatie. Daardoor zijn ze aantrekkelijk voor langetermijnbeleggers en minder gevoelig voor politieke polarisatie. Juist de directe koppeling met de reële economie maakt impactbeleggen strategisch relevant én veerkrachtig.

Van niche naar strategisch fundament

De impactmarkt professionaliseert snel. Tien jaar geleden bestond zij vooral uit kleine partijen. Vaak waren die gedreven en innovatief, maar ontbrak het aan schaal en governance. Vandaag is de situatie compleet anders. Het aanbod is institutioneel volwassener, beter verankerd in beleggingsprocessen en afgestemd op de behoeften van pensioenfondsen.

Ook aan de vraagzijde groeit de beweging. Steeds meer pensioenfondsen bouwen impact op binnen hun bestaande portefeuilles via carve-outs of thematische allocaties. Zo ontstaat ervaring, meetbaarheid en draagvlak. Impact is daarmee geen toevoeging meer, maar een integraal onderdeel van strategisch vermogensbeheer. De thema's die vandaag de maatschappelijke agenda bepalen, vormen morgen het rendementspotentieel van de economie.

Impact als strategische vooruitgang

Impactbeleggen is geen concessie, maar een slimme vorm van langetermijnbeleggen. Het vraagt om expertise, selectie en soms ook geduld. Maar juist dat maakt het verschil. Daarmee bouw je portefeuilles die financieel robuust zijn én maatschappelijke waarde opleveren.

Impact is geen bijzaak, maar de volgende stap in professioneel beleggen: investeren met oog voor risico, rendement, impact en koopkracht. Het is kapitaal dat werkt voor de economie, voor de samenleving en voor de generaties die erop vertrouwen dat hun vermogen waarde houdt – in geld én in betekenis.

Wilt u verder praten over de rol en betekenis van impactbeleggen voor uw portefeuille?

Ik ga graag verder in gesprek!

Karlijn van Lierop

karlijn.van.lierop@achmea.nl

Bijlage: Verwachte rendementen bij de verschillende scenario's

Macro-economie	Basisscenario	Risicoscenario's			
	Flags & Frictions	Conflict	Financiële Crisis	Nieuwe Prioriteiten	Groei & Innovatie
Economische groei (in jaar 5)	1,25%	0,50%	-0,50%	2,00%	2,25%
Gemiddelde inflatie komende 5 jaar	2,25%	7,25%	0,25%	4,50%	2,25%
Schokniveau 10-jaarsrente in jaar 2	n.v.t.	4,32%	0,32%	6,82%	5,82%
Veiligheid & Matching					
Kasgeld euro (€)	2,00%	2,75%	0,00%	4,00%	3,00%
Duitse staatsobligaties (€)	2,50%	2,00%	3,00%	1,75%	1,75%
Italiaanse staatsobligaties (€)	3,25%	2,75%	3,50%	2,50%	2,75%
Investment Grade Credits euro (€)	3,00%	3,00%	3,00%	2,75%	2,75%
Hypotheek (€)	3,25%	3,25%	3,50%	3,00%	2,75%
Rendement aandelen & krediet					
Aandelen Ontwikkelde Landen (€ hedged)	3,25%	-7,00%	-4,50%	5,00%	8,00%
Aandelen Opkomende Landen (€)	7,00%	-6,75%	-4,00%	10,75%	13,75%
Private equity (€ hedged)	6,25%	-5,25%	-2,50%	9,50%	12,50%
Global High Yield (€ hedged)	2,25%	2,00%	2,50%	3,25%	3,25%
Global Bank Loans (€ hedged)	4,25%	4,50%	3,00%	6,50%	5,50%
Emerging Market Debt HC (€ hedged)	5,25%	3,75%	5,50%	4,50%	4,00%
Emerging Market Debt LC (€)	4,75%	-0,75%	3,25%	5,50%	7,00%
Inflatie					
Beursgenoteerd Vastgoed (€ hedged)	3,25%	-2,75%	-7,75%	4,00%	5,25%
Nederlands niet-beursgenoteerd Vastgoed (€)	4,50%	6,00%	-0,25%	7,75%	5,25%
Infrastructuur (€ hedged)	5,50%	7,75%	1,25%	8,50%	7,75%
Global ILBs (€ hedged)	5,00%	13,50%	2,75%	6,50%	3,50%
Grondstoffen (€ hedged)	4,75%	12,25%	-2,75%	14,50%	7,25%
Diversificatie					
Hedge funds (€)	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%

Meer weten?

Neem contact op met uw accountmanager of adviseur bij Achmea Investment Management.

Of met Mark Bakker, Business Development Director,
Mark.Bakker@achmea.nl, +31 6 101 851 94, of
Ilse Wuisman, Head of Sales & Business Development,
Ilse.Wuisman@achmea.nl, +31 6 520 275 25.

Disclaimer

Achmea Investment Management B.V. ("Achmea IM") heeft de informatie in dit document met zorg samengesteld. Deze informatie is alleen bestemd voor gekwalificeerde beleggers en/of professionele beleggers zoals bedoeld in de Wet op het financieel toezicht ("Wft").

Dit document is of bevat (i) geen aanbod of uitnodiging om financiële instrumenten te kopen, te verkopen of te verhandelen (in de zin van 1:1 Wft), (ii) geen beleggingsaanbeveling of beleggingsadvies (in de zin van 1:1 Wft), en (iii) geen juridisch of fiscaal advies. Raadpleeg in voorkomende gevallen een juridisch of fiscaal adviseur. Achmea IM raadt u af een (beleggings)beslissing uitsluitend te baseren op de in dit document opgenomen informatie. Achmea IM is niet aansprakelijk voor schade die het gevolg is van een dergelijke (beleggings)beslissing.

De informatie in dit document is (mede) gebaseerd op informatie die Achmea IM van betrouwbaar geachte informatiebronnen heeft verkregen. Achmea IM garandeert niet de betrouwbaarheid van die bronnen en de juistheid en volledigheid van de van die bronnen verkregen informatie. De informatie in dit document is puur informatief en u kunt daaraan geen rechten ontleen. Alle informatie is een momentopname, tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven. Het verstrekken van dit document na de oorspronkelijke publicatiedatum is geen garantie dat de hierin opgenomen informatie op die latere datum nog juist en volledig is. Achmea IM heeft het recht om deze informatie zonder aankondiging te wijzigen. Het noemen van rendementen op beleggingen in dit document dient uitsluitend als uitleg en toelichting. Achmea IM spreekt daarmee geen verwachting uit over het rendement of koersverloop van die beleggingen. De waarde van uw belegging kan fluctueren en in het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. De informatie in dit document is gebaseerd op door Achmea IM gemaakte aannames. Het is mogelijk dat andere aannames worden gemaakt dan de door Achmea IM gemaakte aannames. De door Achmea IM getrokken conclusies zijn daarom niet noodzakelijkerwijs juist en/of volledig.

U mag de informatie in dit document alleen voor eigen persoonlijk gebruik kopiëren. U mag de informatie niet overnemen, vermenigvuldigen, distribueren of openbaren zonder schriftelijke toestemming van Achmea IM. Alle informatie (teksten, foto's, illustraties, grafisch materiaal, handelsnamen, logo's, woord- en beeldmerken) blijft eigendom van of in licentie bij Achmea IM en wordt beschermd door auteursrecht, merkenrecht en/of intellectueel eigendomsrecht. Er worden geen rechten of licenties overgedragen bij gebruik van of toegang tot deze informatie.

Uitgegeven door: Achmea Investment Management B.V., statutair gevestigd te Zeist en kantoorhoudende te Zeist (Handelsregister nr. 18059537). Achmea IM is geregistreerd bij de Autoriteit Financiële Markten ("AFM") in Amsterdam als een beheerder van beleggingsinstellingen als bedoeld in artikel 2:65a Wft en is onder deze vergunning bevoegd tot het verlenen van de beleggingsdiensten als opgenomen in het door de AFM gehouden register.